

Elche: Calendura en Calendureta

Calendura en Calendureta zijn ongetwijfeld de populairste personages van Elche. Het zijn twee poppen die het uur slaan op de klok van het gemeentehuis van de stad. De grootste, Calencura, slaat de uren en de kleinste, Calencureta, de kwartieren. Hun namen komen van het Latijnse 'calendas', dat is afgeleid van 'calendario'. Het zijn dus namen die in verband staan met het meten van de tijd. Vroeger waren de klokken belangrijk om de tijd aan te geven, want bijna niemand had horloges.

Tot de zestiende eeuw wisten de inwoners van Elche hoe laat het was door de klokken van de kapel van San Jaime, nu verdwenen. De mensen die de klok luidden richtten zich naar een zandloper. Het was in 1573 dat de gemeenteraad besloot om een horloge te bouwen op de muur van de Torre Vetlla, dicht bij het gemeentehuis. Daar stond een oude horloge met twee klokken. De grootste had de naam Vicente en de kleinste Miguel. Ze werden geluid door het mechanisme van de horloge.

In 1759 werden de twee figuren toegevoegd die de klokken sloegen. Ze waren in de stijl van de Franse jacquemarts, houten of metalen figuren die de klokken sloegen met een hamer.

In het begin noemden de inwoners van Elche ze Miquel en Vicentet, naar de klokken, maar later kregen ze de naam van Calencura en Calencureta.

In 1879 wou het gemeentebestuur ze verwijderen, maar dat stuitte op zoveel tegenstand van de inwoners, dat ze tenslotte mochten blijven.

Mettertijd werden ze enorm populair in de stad en hun namen vinden we terug in vele volksliedjes. De twee poppen lijken sterk op elkaar, maar verschillen wel in grootte.

Ondertussen werden ze wel enkele malen gerestaureerd en men hoort ze nog steeds trouw de kwartieren en de uren slaan als men langs de Plaça de Baix wandelt, waar de Torre del Consell zich verheft, die ondertussen al werd ongedoopt tot de Torre de Calendura.

Er is een gewicht aan een ketting van tien meter die het hele mechanisme van de horloge en dus van de poppen laat functioneren. De pendule heeft nu een sensor die het gewicht weer naar boven laat hijsen en weer opnieuw laat beginnen.

Zoals bij een muzikadoos zijn er tandraden en kabels die een mechanisch signaal geven aan de twee poppen, zodat die precies op tijd de hamer tegen de klok slaan. Calencura heeft een elektrisch contact dat via een snoer een signaal doorgeeft naar de moderne horloge aan de gevel van het gemeentehuis.

De Torre del Consell begon men te bouwen in 1441, maar het was vanaf 1645 dat hij werd geïntegreerd in het stadsbeeld en de huidige vorm kreeg. Lange tijd was hij het gemeentehuis van Elche. Het was een toren die de zuidelijke stadspoort van de stad beschermde. De decoratieve elementen die we nu zien en de verbouwingen tot zijn huidige uitzicht werden aangebracht tijdens de Renaissance. Binnen zien we nog een gotische poort uit de originele toren.

Langs buiten zien we twee trappen, een in barok en een uit de twintigste eeuw. In 1548 liet Sebastià Alcar's de toren ombouwen tot een paleis in Renaissancestijl, met de galerijen en de bogen. In 1645 werd het gebouw gevoelig uitgebreid en de eigenlijke toren staat nu in het midden van het gebouw. Op het einde van de twintigste eeuw werd het hele gebouw gerestaureerd. De Torre del Consell is het oudste burgerlijke gebouw van de Comunidad Valenciana.

